

Curs Formare

Regulamentul UE 2016/679

și Directiva UE 2016/680

Proiect: O operațiune a UE de combatere a lacunelor din cooperarea transfrontalieră a furnizorilor de formare (*An EU operation to tackle gaps in cross-border cooperation of training providers*). Program: Justice. Numar identificare Proiect: 807014

București, 26-28 Februarie 2020

AUTORITĂȚI DE SUPRAVEGHERE INDEPENDENTE

dr. Irina ALEXE

București, 26-28 Februarie 2020

INTRODUCERE

- **autoritățile de supraveghere** = principalii actori ce asigură monitorizarea și îndrumarea aplicării uniforme a Regulamentului general privind protecția datelor
- sunt înființate, organizate și funcționează în fiecare dintre statele membre
- pot fi una sau mai multe – mecanism de desemnare a autorității naționale de supraveghere
- necesitatea asigurării unui **statut independent** pentru aceste autorități, potrivit dreptului UE și dreptului național
- **sarcini și competențe**
- modalitățile de **cooperare**, în scopul atingerii obiectivelor pentru care au fost create.
- îndrumarea aplicării uniforme implică și **măsuri coercitive**, în special aplicarea unor amenzi administrative ca element central al regimului sancționator
- **particularități** - legile de punere în aplicare a regulamentului și legile de transpunere a celor două directive din 2016.

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

PREMISE

- particularitățile aplicării, în România, a regimului sancționator pe care regulamentul l-a instituit
- dificultatea aplicării unitare în toate statele membre, inclusiv în ceea ce privește sancțiunile administrative
- trăsăturile particularizatoare ale regimului sancționator
- rolul autorităților naționale de supraveghere
- necesitatea dezbaterii, îndrumării aplicării și înțelegerii aprofundate a noțiunilor și regulilor pe care regulamentul le-a instituit pentru operatori
- necesitatea unui registru public al măsurilor corective

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

CONTEXT

- Directiva 95/46/CE (art.28) + Legea nr. 102/2005
- Regulamentul (UE) 2016/679 (art. 51-59, dar și urm., (+ art. 77-84) paragrafele (117) - (129) + Legea nr. 129/2018 și Legea nr. 102/2005
- Directiva (UE) 2016/680 (art. 41-49) + Legea nr. 363/2018
- Directiva (UE) 2016/681 (art.15) + Legea nr. 284/2018

protecția datelor cu caracter personal

independență și alte garanții

conflict de interese și incompatibilități

autorități naționale de supraveghere

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE SUPRAVEGHERE

România - o singură autoritate de supraveghere competentă:

- **GDPR**
- **Directiva (UE) 2016/680**
- **Directiva (UE) 2016/681**
- **Convenția Consiliului Europei, pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (art. 2 pct. 3 lit. c) din Legea nr. 682/2001 privind ratificarea Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981, M. Of., 830/21 decembrie 2001)**

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

STATUT INDEPENDENT (I)

- **art. 51 - 54 GDPR**
- **Independența - a făcut obiectul unor acțiuni în neîndeplinirea obligațiilor soluționate de CJUE** (C-518/07, hotărârea din 9 martie 2010, Comisia / Germania; C-614/10, hotărârea din 16 octombrie 2012, Comisia / Austria; C-288/12, hotărârea din 8 aprilie 2014, Comisia / Ungaria)

ROLUL AUTORITĂȚILOR DE SUPRAVEGHERE INDEPENDENTE

- monitorizarea aplicării GDPR, în vederea protejării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea și în vederea facilitării liberei circulații a datelor cu caracter personal în cadrul Uniunii
- contribuie la aplicarea coerentă a GDPR în întreaga Uniune - cooperează între ele, cât și cu Comisia, în conformitate cu capitolul VII

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

STATUT INDEPENDENT (II)

Trăsăturile și garanțiile necesare pentru asigurarea independenței

- îndeplinirea sarcinilor /exercitarea competențelor specifice autorității de supraveghere,
- independența activității membrilor săi
- reglementarea unui regim specific de incompatibilități și conflicte de interese aplicabil membrilor
- asigurarea de către state a faptului că autoritățile de supraveghere beneficiază de „resurse umane, tehnice și financiare, de un sediu și de infrastructura necesară pentru îndeplinirea sarcinilor și exercitarea efectivă a competențelor sale, inclusiv a celor care urmează să fie aplicate în contextul asistenței reciproce, al cooperării și al participării în cadrul comitetului” (art. 52 alin. 4 GDPR) .
- libertatea autorității de a-și selecta personalul
- interdicția ca independența să poată fi afectată de controale financiare

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

STATUT INDEPENDENT (III)

- art. 53 GDPR - condițiile generale aplicabile membrilor autorităților de supraveghere
- art. 54 GDPR - temei legal pentru statele membre de a reglementa, în legislația internă
 - norme privind instituirea autorităților
 - garanții și limite, inclusiv în ceea ce privește mandatul membrilor autorității de supraveghere
 - obligațiile acestora, interdicțiile, incompatibilitățile și păstrarea secretului profesional

A se vedea și textele art. 41- 43 din Directiva (UE) 2016/680

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

STATUT INDEPENDENT (IV)

Legea nr. 102/2005, republicată - ANSPDCP

- autoritate publică cu personalitate juridică, **autonomă și independentă** față de orice altă autoritate a administrației publice, ca și față de orice persoană fizică sau juridică din domeniul privat
- exercită atribuțiile ce îi sunt date în competență prin dispozițiile legale din domeniul prelucrării datelor cu caracter personal și al liberei circulații a acestor date
- apără drepturile și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special dreptul la viață intimă, familială și privată, în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal și cu libera circulație a acestora
- nu poate fi supusă nici unui mandat imperativ sau reprezentativ, nici unor influențe externe directe sau indirecte ori vreunei instrucțiuni sau dispoziții de la o parte externă, în cadrul îndeplinirii sarcinilor și al exercitării competențelor sale

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

STATUTUL INDEPENDENT (V)

- art. 53 alin. (1) GDPR - parcurgerea unei proceduri transparente de desemnare chiar dacă numirea se face de către un organism politic
- **atenție** la modalitatea de desemnare a candidaților la funcția de președinte și la cea de vicepreședinte al ANSPDCP - art. 7 din Legea nr. 102/2005
- condiții/criterii de acces (art. 6) pentru mandat – 5 ani și reînnoit o singură dată
- atenție la calificări („solid”, „bun” ori „înalt”) + lipsa criteriilor

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

ABILITĂRI ȘI SARCINI

- Art. 55 și 56 GDPR – competența + excepții + mecanismul de desemnare a autorității principale de supraveghere
- reflectarea acestora în Directiva (UE) 2016/680 – art. 52 din Legea nr. 363/2018
- Art. 57 GDPR - 22 de categorii de sarcini minimale și nelimitative
- Art. 1 alin. (3) din Legea nr. 102/2005 – normă de trimitere la GDPR și la legea națională de transpunere a Directivei (UE) 2016/680 + capitolul IV – detalierea exercitării atribuțiilor de control și de soluționare a plângerilor = temei pentru decizii
- Art. 41 din Legea nr. 284/2018 – art. 15 din Directiva (UE) 2016/681
- Art. 59 GDPR+ art. 49 din Directiva 689 - Rapoarte de activitate (art. 5 – Legea nr. 102/2005 și art. 55 – Legea nr. 363/2018)

București, 26-28 Februarie 2020

CATEGORII DE COMPETENȚE

Art.58 GDPR + art. 47 din Directiva (UE) 2016/680 + art. 15 alin. (3) și (4) din Directiva (UE) 2016/681

Competențe (3 mari categorii)

- ✓ *de investigare*
- ✓ *corective*
- ✓ *de autorizare și consiliere*

Exercitarea competențelor =

garanții adecvate

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

TEMEI LEGAL INTERN

- Legea nr.190/2018 – art. 2 și art.12 – 15
- Legea nr.102/2005, republicată
- Decizia nr. 128/2018 privind aprobarea formularului tipizat al notificării de încălcare a securității datelor cu caracter personal
- Decizia nr. 133/2018 privind aprobarea Procedurii de primire și soluționare a plângerilor
- Decizia nr. 161/2018 privind aprobarea Procedurii de efectuare a investigațiilor (modificată prin Decizia nr. 238/2019)

Investigațiile - din oficiu/la plângere

- pe teren/la sediul autorității/în scris

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

COMPETENȚELE DE INVESTIGARE

- Art. 58 alin. (1) GDPR + Legea nr. 102/2005 (aceste competențe au fost reglementate în secțiunea privind exercitarea atribuțiilor de control și de soluționare a plângerilor)
- Activitatea de control presupune realizarea unor investigații și se poate finaliza cu aplicarea unor măsuri corective
- În exercitarea competențelor sale de investigare, ANSPDCP poate solicita orice informații necesare îndeplinirii sarcinilor sale, poate obține acces, în condițiile legii, la toate datele și la toate informațiile respective, precum și la oricare dintre incintele și echipamentele entității investigate

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

COMPETENȚELE CORECTIVE

- Art. 58 alin. (2) – 10 categorii de competențe corective
- în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte, amenzile administrative sunt impuse în completarea sau în locul măsurilor menționate la articolul 58 alineatul (2) literele (a)-(h) și (j).
- pentru decizia cu privire la valoarea amenzii administrative, în fiecare caz în parte, se acordă atenția cuvenită mai multor aspecte (Art. 83 – condițiile generale pentru impunerea amenzilor administrative)
- Art. 84 - eficacitate, proporționalitate și disuasivitate
- art. 83 alin. (7) - fiecare stat membru poate prevedea norme prin care să se stabilească **dacă și în ce măsură** pot fi impuse amenzi administrative autorităților publice și organismelor publice stabilite în statul membru

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

PREMISELE NOULUI REGIM SANȚIONATOR

- **consid. (11)** Protecția efectivă a datelor cu caracter personal în întreaga Uniune necesită consolidarea și stabilirea în detaliu a drepturilor persoanelor vizate și a obligațiilor celor care prelucrează și decid prelucrarea datelor cu caracter personal și **competențe echivalente pentru monitorizarea și asigurarea conformității cu normele de protecție a datelor cu caracter personal și sancțiuni echivalente pentru infracțiuni în statele membre.**
- **consid. (148)** Pentru a consolida respectarea aplicării normelor prevăzute în prezentul regulament, ar trebui **impuse sancțiuni, inclusiv amenzi administrative,** pentru orice încălcare a prezentului regulament, pe lângă sau în locul măsurilor adecvate impuse de autoritatea de supraveghere în temeiul prezentului regulament. **În cazul unei încălcări minore sau în cazul în care amenda** susceptibilă de a fi impusă ar **constitui o sarcină disproporționată pentru o persoană fizică, poate fi emis un avertisment în locul unei amenzi**

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

PREMISELE NOULUI REGIM SANȚIONATOR (II)

- (151) Sistemele juridice ale Danemarcei și Estoniei nu permit amenzi administrative. Normele privind amenzile administrative pot fi aplicate astfel încât, în Danemarca, amenda să fie impusă de instanțele naționale competente **ca sancțiune penală**, iar în Estonia amenda să fie impusă de autoritatea de supraveghere în cadrul unei proceduri privind **delictele**, cu condiția ca o astfel de aplicare a normelor în statele membre respective să aibă un **efect echivalent cu cel al amenzilor administrative** impuse de autoritățile de supraveghere. Prin urmare, instanțele naționale competente ar trebui să țină seama de recomandarea autorității de supraveghere care a inițiat amenda. În orice caz, amenzile impuse ar trebui să fie eficace, proporționale și disuasive.
- (152) Dacă GDPR nu armonizează sancțiunile administrative sau acolo unde este necesar, statele membre ar trebui să pună în aplicare un sistem care să prevadă **sancțiuni eficace, proporționale și disuasive**. Natura unor astfel de sancțiuni, penale sau administrative, ar trebui stabilită în dreptul intern

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

Particularitățile amenzilor administrative (I)

art. 15-16 - Legea nr. 102/2005, republicată

art. 2 (definiții) și 12-15 (contravenții și procedura) - Legea nr. 190/2018

- echivalentul național al amenzilor administrative din regulament - sancțiunile contravenționale
- permit sancționarea entităților private sau publice cu **avertisment sau cu amendă contravențională**
- califică încălcările ca fiind **contravenții**
- instituie un **regim sancționator mult mai favorabil pentru autoritățile și organismele publice.**

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

Particularitățile amenzilor administrative (II)

Regim sancționator mai favorabil pentru autorități și instituții publice:

- **limite minime și maxime ale amenzilor contravenționale**
- **o procedură distinctă de aplicare, fazată în două etape, ultima nefiind însă obligatorie**

I. **avertisment + plan de remediere (include termen de remediere)**

II. **după expirarea termenului de remediere autoritatea poate să reia controlul și poate aplica un avertisment sau o amendă contravențională**

- **corelat** cu cel instituit prin Directiva (UE) 2016/680 și prin Directiva (UE) 2016/681, respectiv prin legile naționale de transpunere

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

DENUNȚĂRI CONFIDENȚIALE

- art. 48 din Directiva (UE) 2016/680 + art. 54 din Legea nr. 363/2018: instituirea, de către autoritățile naționale, a unor **mecanisme eficiente de încurajare a denunțării confidențiale a cazurilor de încălcare a directivei**

Oricine? /ONG-uri specializate?

Personalul?

DPO?

Avocatul Poporului?

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

COMPETENȚE DE AUTORIZARE ȘI CONSILIERE

Art. 53 alin. (3) - corespunzătoare sarcinilor

- **Autorizare**
- **Consiliere**
- **Avizare**
- **Acreditare**
- **Certificare**
- **Adoptarea clauzelor-standard**
- **Aprobarea regulilor corporatiste obligatorii**

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

ALTE COMPETENȚE IMPORTANTE - EXEMPLE (obligații sau posibilități de acțiune) (I)

art. 35 alin. (4) - obligația de a întocmi, publica și de a comunica CEPD, o listă a tipurilor de operațiuni de prelucrare care fac obiectul cerinței de efectuare a unei evaluări a impactului asupra protecției datelor

art.35 alin. (5) - posibilitatea de a stabili și pune la dispoziția publicului o listă a tipurilor de operațiuni de prelucrare pentru care nu este necesară evaluarea impactului asupra protecției datelor

art. 36 alin. (1) - obligația operatorului de consultare prealabilă a autorității de supraveghere înainte de prelucrare, atunci când evaluarea impactului asupra protecției datelor prevăzută de la articolul 35 indică faptul că prelucrarea ar genera un risc ridicat în absența unor măsuri luate de operator pentru atenuarea riscului

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

ALTE COMPETENȚE IMPORTANTE - EXEMPLE (obligații sau posibilități de acțiune) (II)

Art. 36 alin. (4) - obligația statelor membre de a consulta autoritatea de supraveghere în cadrul procesului de pregătire a unei propuneri de măsură legislativă care urmează să fie adoptată de un parlament național sau a unei măsuri de reglementare întemeiate pe o astfel de măsură legislativă, la care se referă prelucrarea

Art. 36 alin. (5) - dreptul intern poate impune operatorilor să se consulte cu autoritatea de supraveghere și să obțină în prealabil autorizarea din partea acesteia în legătură cu prelucrarea de către un operator în vederea îndeplinirii unei sarcini exercitate de acesta în interes public, inclusiv prelucrarea în legătură cu protecția socială și sănătatea publică

Art. 58 alin. (3) lit. a) - obligația corelativă a autorității de a oferi consiliere în scris, în cazurile și în condițiile reglementate de art.36.

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

GARANȚII+COMPETENȚĂ NOUĂ

- **garanții adecvate**, inclusiv **căi de atac judiciare eficiente** și **procese echitabile**, prevăzute în dreptul Uniunii și în dreptul intern, în conformitate cu Carta! **Atenție la CEDO și CJUE!!!**

Fiecare stat membru prevede, pe cale legislativă, faptul că **autoritatea sa de supraveghere are competența de a aduce în fața autorităților judiciare cazurile de încălcare a prezentului regulament și, după caz, de a iniția sau de a se implica într-un alt mod în proceduri judiciare**, în scopul de a asigura aplicarea dispozițiilor prezentului regulament + Legea nr. 102/2005 – aplicare parțială

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

REMEDII

- plângere la autoritatea de supraveghere
- cale de atac judiciară împotriva deciziei autorității
- acțiune directă împotriva operatorului/împuternicitului
- recuperarea prejudiciului material/moral
- răspundere solidară dacă sunt mai multe entități
- acțiunile pot fi exercitate și de organisme colective active în domeniul protecției drepturilor și libertăților persoanelor vizate în ceea ce privește protecția datelor lor cu caracter personal – atenție la RO!

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

CONCLUZII

- **autoritățile de supraveghere independente** - principalii actori ce asigură monitorizarea și îndrumarea aplicării uniforme a GDPR și a directivelor
- acționează **independent**
- contribuie la **mecanismul european de asigurare a cooperării și coerenței**
- **independența – esențială** pentru acestora pentru îndeplinirea sarcinilor și exercitarea competențelor
- afectarea independenței - repercusiuni asupra celorlalte subiecte ale GDPR și asupra atingerii obiectivelor inițiale
- îndrumarea aplicării uniforme a GDPR - **măsuri corective**
- **amenzi administrative** - element central dar nu singular al regimului sancționator
- exercitarea competențelor nu este discreționară - însoțită de un sistem de **garanții**

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro

ÎNTREBĂRI & RĂSPUNSURI

VĂ MULȚUMESC!

dr. Irina Alexe

- cercetător științific asociat, Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române;
- autor al unor volume și articole în domeniu, ariile sale de interes vizează dreptul administrativ, dreptul constituțional și dreptul european.

<https://www.ardae.ro/?p=3757>

irina_alex@yahoo.com

București, 26-28 Februarie 2020

InfoCons
protectia-consumatorilor.ro